

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 października 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku w II Wydziale Karnym w składzie

Przewodniczący	SSA Andrzej Ulitko
Sędziowie	SSA Piotr Sławomir Niedzielak (spr.) SSA Jerzy Szczurewski
Protokolant	Monika Zuzga

przy udziale Anny Malczyk - Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej w Białymstoku

po rozpoznaniu w dniu 16 października 2014 r. sprawy:

1. **T. B. (1) s. S.** oskarżonego z art. 279 §1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., art. 289 § 2 k.k., art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.
2. **B. M. (1) s. J.** oskarżonego z art. 279 §1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., art. 289 § 2 k.k., art. 280 § 2 k.k. w zb. z art. 157 § 1 k.k. z zw z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.
3. **S. P. s. C.** oskarżonego z art. 279 §1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., 289 § 2 k.k.
4. **H. P. (1)** oskarżonego z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k.

z powodu apelacji wniesionych przez pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych H. i A. O. i obrońców oskarżonych: T. B. (1), B. M. (1) i H. P. (1)

od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie

z dnia 24 marca 2014 r. sygn. akt II K 191/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1. uchyla orzeczenie o karze łącznej w odniesieniu do oskarżonego B. M. (1),
2. uniewinnia oskarżonego B. M. (1) od popełnienia czynu przypisanego mu w pkt IV.2 części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku i kosztami procesu w tej części obciąża Skarb Państwa,
3. w zakresie przypisanego oskarżonym T. B. (1), B. M. (1) i S. P. czynu na szkodę A. C. i G. C. ustala: wartość biżuterii na 300.000 zł, wartość dwóch zegarków na 21.204,32 zł oraz łączną wartość przedmiotu przestępstwa na co najmniej 440.288,22 zł,

4. na mocy art. 85 kk i 86 § 1 kk wymierza oskarżonemu B. M. (1) karę łączną 5 (lat) lat i 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności,
5. określa wysokość obowiązku naprawienia szkody orzeczonego w pkt X części dyspozytywnej wyroku na kwotę 440.288,22 zł (czterysta czterdzieści tysięcy dwieście dwadzieścia osiem złotych dwadzieścia dwa grosze),
6. na podstawie art. 46 § 1 kk orzeka wobec oskarżonego H. P. (1) obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem poprzez zapłatę solidarnie z pozostałymi oskarżonymi kwoty 110.000 zł (sto dziesięć tysięcy złotych) na rzecz pokrzywdzonych H. O. i A. O.,
7. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokata B. S. kwotę 1697,40 zł, w tym 317,40 zł należnego podatku VAT, za nieopłaconą obronę z urzędu oskarżonego T. B. (1) przed sądem I instancji,
8. obciąża oskarżonego H. P. (1) kosztami postępowania w części na niego przypadającej;

II. w pozostałym zakresie utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokatów B. S., J. G., K. R. i M. K. po 738 zł, w tym po 138 zł należnego podatku VAT, tytułem wynagrodzenia za nieopłaconą obronę z urzędu oskarżonych przed sądem odwoławczym;

IV. zwalnia oskarżonych T. B. (1), B. M. (1), S. P. i H. P. (1) od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, w tym B. M. (1) od opłaty za obie instancje.

UZASADNIENIE

T. B. (1) był oskarżony o to, że:

I. w dniu 29 października 2011 r. w P. przy ul. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z B. M. (1) i S. P., po uprzednim wyłamaniu zamka w drzwiach, włamał się do mieszkania, skąd zabrał w celu przywłaszczenia pieniądze w kwocie 30.000 zł, 20.000 euro, 200 dolarów, złotą biżuterię wartości ok. 350.000 zł, aparat fotograficzny marki (...) wartości ok. 1000 zł, kluczyki do samochodu marku (...), perfumy, 2 zegarki wartości 25.000 zł, smycz dla psa z kryształkami (...) wartości ok. 300 zł o łącznej wartości ok. 500.000 zł na szkodę A. C. i G. C., przy czym zarzucanego mu czynu dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu kary w wymiarze ponad 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej za umyślne przestępstwo podobne;

- tj. o czyn z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

II. w nocy 12/13.05.2012 r. w B. działając wspólnie i w porozumieniu z T. D., S. P. i B. M. (1), po uprzednim pokonaniu w nieustalony sposób zabezpieczeń pojazdu przed jego użyciem przez osobę nieuprawnioną, zabrał w celu krótkotrwałego użycia samochód marki (...) o nr rej. (...) wartości 2500 zł na szkodę P. C.;

- tj. o czyn z art. 289 § 2 k.k.

III. w dniu 14.05.2012 r. w B. gm. B. działając wspólnie i w porozumieniu z T. D., S. P. i B. M. (1) posługując się bronią palną, grożąc pozbawieniem życia i uszkodzeniem ciała oraz używając przemocy wobec A. O. i H. O. przez popychanie ich, przewrócenie na ziemię, uderzenie rękoma, kopanie po całym ciele oraz skrępowanie rąk, zabrał w celu przywłaszczenia pieniądze w kwocie 80.000 zł i biżuterię o wartości 30.000 zł, przy czym zarzucanego mu czynu dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu kary w wymiarze ponad 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej za umyślne przestępstwo podobne;

- tj. o czyn z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

IV. w dniu 21 września 2012 r. w K. przy ul. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z T. D. po uprzednim wyłamaniu nieustalonym narzędziem zamków w drzwiach, włamał się do mieszkania, skąd zabrał w celu przywłaszczenia

pieniądze w kwocie 40.000 zł, laptop marki (...) wartości 2.000 zł, dwie pary obuwia sportowego marki (...) wartości 800 zł oraz portfel męski z zawartością pieniędzy w dolarach i euro o wartości 500 zł, przy czym zarzucanego mu czynu dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu kary w wymiarze ponad 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej za umyślne przestępstwo podobne;

- tj. o czyn z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

B. M. (1) był oskarżony o to, że:

V. w dniu 29 października 2011 r. w P. przy ul. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z T. B. (1) i S. P., po uprzednim wyłamaniu zamka w drzwiach, włamał się do mieszkania, skąd zabrał w celu przywłaszczenia pieniądze w kwocie 30.000 zł, 20.000 euro, 200 dolarów, złotą biżuterię wartości ok. 350.000 zł, aparat fotograficzny marki (...) wartości ok. 1000 zł, kluczyki do samochodu marki (...) perfumy, 2 zegarki wartości 25.000 zł, smycz dla psa z kryształkami (...) wartości ok. 300 zł o łącznej wartości ok. 500.000 zł na szkodę A. C. i G. C., przy czym zarzucanego mu czynu dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu kary w wymiarze ponad 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej za umyślne przestępstwo podobne;

- tj. o czyn z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

VI. w nocy 12/13/05.2012 r. w B. działając wspólnie i w porozumieniu z T. D., S. P. i T. B. (1), po uprzednim pokonaniu w nieustalony sposób zabezpieczeń pojazdu przed jego użyciem przez osobę nieuprawnioną, zabrał w celu krótkotrwałego użycia, samochód marki (...) o nr rej. (...) wartości 2500 zł na szkodę P. C.;

- tj. o czyn z art. 289 § 2 k.k.

VII. w dniu 14.05.2012 r. w B. gm. B. działając wspólnie i w porozumieniu z T. D., S. P. i T. B. (1) posługując się bronią palną, grożąc pozbawieniem życia i uszkodzeniem ciała oraz używając przemocy wobec A. O. i H. O. przez popychanie ich, przewrócenie na ziemię, uderzenie rękoma, kopanie po całym ciele oraz skrępowanie rąk, a nadto działając w sposób bezpośrednio zagrażający w życiu, uderzając A. O. metalowym łomem po głowie i kopiąc go w krocze, spowodował u A. O. utratę jądra prawego, co naruszyło czynności narządów ciała na okres powyżej 7 dni, oraz usiłował spowodować u niego ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci choroby realnie zagrażającej życiu, to jest złamanie kości skroniowej z powstaniem krwiaka nadoponowego lub też złamanie kości pokrywy czaszki, zabrał im w celu przywłaszczenia pieniądze w kwocie 80.000 zł i biżuterię o wartości 30.000 zł, o łącznej wartości 110.000 zł, przy czym zarzucanego mu czynu dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu kary w wymiarze ponad 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej za umyślne przestępstwo podobne;

- tj. o czyn z art., 280 § 2 k.k. w zb. z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

S. P. był oskarżony o to, że:

VIII. w dniu 29 października 2011 r. w P. przy ul. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z B. M. (1) i T. B. (1), po uprzednim wyłamaniu zamka w drzwiach, włamał się do mieszkania, skąd zabrał w celu przywłaszczenia pieniądze w kwocie 30.000 zł, 20.000 euro, 200 dolarów, złotą biżuterię wartości ok. 350.000 zł, aparat fotograficzny marki S. wartości ok. 1000 zł, kluczyki do samochodu marki (...), perfumy, 2 zegarki wartości 25.000 zł, smycz dla psa z kryształkami (...) wartości ok. 300 zł o łącznej wartości ok. 500.000 zł na szkodę A. C. i G. C., przy czym zarzucanego mu czynu dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu kary w wymiarze ponad 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej za umyślne przestępstwo podobne;

- tj. o czyn z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

IX. w dniu 14.05.2012 r. w B. gm. B. działając wspólnie i w porozumieniu z T. D., T. B. (1) i B. M. (1) posługując się bronią palną, grożąc pozbawieniem życia i uszkodzeniem ciała oraz używając przemocy wobec A. O. i H. O. poprzez

popychanie ich, przewrócenie na ziemię, uderzania rękoma, kopanie po całym ciele oraz skrępowanie rąk, zabrał w celu przywłaszczenia pieniądze w kwocie 80.000 zł i biżuterię o wartości 30.000 zł, przy czym zarzucanego mu czynu dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu kary w wymiarze ponad 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej za umyślne przestępstwo podobne;

- tj. o czyn z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

X. w nocy 12/13.05.2012 r. w B. działając wspólnie i w porozumieniu z T. D., T. B. (1) i B. M. (1), po uprzednim pokonaniu w nieustalony sposób zabezpieczeń pojazdu przed jego użyciem przez osobę nieuprawnioną, zabrał w celu krótkotrwałego użycia samochód marki (...) o nr rej. (...) wartości 2500 zł na szkodę P. C.;

- tj. o czyn z art. 289 § 2 k.k.

H. P. (1) był oskarżony o to, że:

XI. w miesiącu kwietniu 2012 r. w B., działając w zamiarze ewentualnym, aby T. B. (1) dokonał włamania do domu położonego w B. należącego do A. O. i H. O., swoim zachowaniem polegającym na udzieleniu informacji T. B. (1) na temat położenia budynku posiadanego przez w/w osoby majątku, ułatwił wymienionemu oraz innym osobom dokonanie w dniu 14.05.2012 r. przestępstwa rozboju, w wyniku którego zabrano w celu przywłaszczenia pieniądze w kwocie 80.000 zł i biżuterię o wartości 30.000 zł na szkodę A. i H. O.;

- tj. o czyn z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k.

Sąd Okręgowy w Olsztynie wyrokiem z dnia 24 marca 2014 r., sygn. akt II K 191/13:

I. oskarżonego T. B. (1) uznał za winnego:

1. popełnienia przestępstwa opisanego w punkcie I aktu oskarżenia z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. z tym ustaleniem, że łączną wartość skradzionych w celu przywłaszczenia przedmiotów, biżuterii oraz pieniędzy wyniosła 444.394,66 zł (czteryście czterdzieści cztery tysiące trzysta dziewięćdziesiąt cztery złote sześćdziesiąt sześć groszy) i za to skazał go i wymierzył na podstawie art. 279 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 60 § 4 i § 6 pkt 3 k.k. karę 10 /dziesięć/ miesięcy pozbawienia wolności;

2. tego, że w nocy z 12 na 13.05.2012 r. w B., działając wspólnie i w porozumieniu z B. M. (1) i S. P. oraz inną ustaloną osobą, po uprzednim pokonaniu w nieustalony sposób zabezpieczeń pojazdu przed jego użyciem przez osobę nieuprawnioną zabrał w celu krótkotrwałego użycia samochód marki (...) nr rej. (...) o wartości 2500 złotych na szkodę P. C., tj. popełnienia przestępstwa z art. 289 § 2 k.k. i za to skazał go i wymierzył na podstawie art. 289 § 2 k.k. przy zastosowaniu art. 60 § 3 i § 6 pkt 4 k.k. na karę 100 (sto) stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 20 (dwadzieścia) złotych;

3. tego, że w dniu 14.05.2005 r. w B., gmina B., działając wspólnie i w porozumieniu z B. M. (1) i S. P. oraz inną ustaloną osobą posługując się niebezpiecznym przedmiotem w postaci metalowego łomu, tzw. „łapką budowlaną” o długości 62 cm, grożąc pozbawieniem życia i uszkodzeniem ciała oraz używając przemocy wobec A. O. i jego żony H. O. przez popychanie ich, przewrócenie na ziemię i podłogę oraz skrępowanie rąk zabrał im w celu przywłaszczenia pieniądze w kwocie 80.000 złotych i biżuterię o wartości 30.000 zł, to jest mienie o łącznej wartości 110.000 zł, przy czym zarzucanego mu czynu dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu kary w wymiarze ponad 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej za umyślne przestępstwo podobne, tj. popełnienia przestępstwa z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za to skazał go na podstawie wymienionych przepisów i wymierzył na podstawie art. 280 § 2 k.k. przy zastosowaniu art. 60 § 3 i § 6 pkt 2 k.k. karę 2 (dwóch) lat i 6 (sześciu) pozbawienia wolności;

4. tego, że w dniu 21 września 2012 r. w K. przy ul. (...), działając wspólnie i w porozumieniu z ustaloną osobą, po uprzednim wyłamaniu nieustalonym narzędziem zamka w drzwiach, włamał się do mieszkania należącego do T. K., skąd zabrał w celu przywłaszczenia pieniądze w kwocie 40.000 zł, laptop marki (...) wartości 2000 złotych, dwie pary

obuwia sportowego marki (...) wartości 800 złotych oraz portfel męski z zawartością pieniędzy w dolarach i euro o wartości 500 złotych, tj. w łącznej wysokości 43.300 złotych na szkodę T. K., przy czym zarzucanego mu czynu dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu kary w wymiarze ponad 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej za umyślne przestępstwo podobne, tj. popełnienia przestępstwa z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za to skazał go i wymierzył na podstawie art. 279 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 60 § 4 i § 6 pkt 3 k.k. karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w miejscu orzeczonych wobec T. B. (1) jednostkowych kar pozbawienia wolności orzekł kare łączną w wymiarze 3 (trzech) lat pozbawienia wolności;

III. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu T. B. (1) okres zatrzymania i tymczasowego aresztowania od dnia 6 lutego 2013 r. do dnia 24 marca 2014 r.

IV. oskarżonego B. M. (1) uznał za winnego:

1. popełnienia przestępstwa opisanego w punkcie V aktu oskarżenia z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. z tym ustaleniem, że łączna wartość skradzionych w celu przywłaszczenia przedmiotów, biżuterii oraz pieniędzy wyniosła 444.394,66 zł (czterysta czterdzieści cztery tysiące trzysta dziewięćdziesiąt cztery złote sześćdziesiąt sześć groszy) i za to na podstawie art. 279 § 1 k.k. skazał go i wymierzył karę 1 (jednego) roku i 9 (dziewięciu) miesięcy pozbawienia wolności;

2. tego, że w nocy z 12 a 13.05.2012 r. w B., działając wspólnie i w porozumieniu ze S. P., T. B. (1) oraz inną ustaloną osobą, po uprzednim pokonaniu w nieustalony sposób zabezpieczeń pojazdu przed jego użyciem przez osobę nieuprawnioną zabrał w celu krótkotrwałego użycia samochód marki (...) nr rej. (...) o wartości 2500 złotych na szkodę P. C., tj. popełnienia przestępstwa z art. 289 § 2 k.k. i za to skazał go i wymierzył na podstawie art. 289 § 2 k.k. karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

3. tego, że w dniu 14.05.2005 r. w B., gmina B., działając wspólnie i w porozumieniu z T. B. (1), S. P. oraz inną ustaloną osobą, posługując się niebezpiecznym przedmiotem w postaci metalowego łomu, tzw. „łapkę budowlaną” o długości 62 cm oraz nożem, przy użyciu którego zerwał z szyi H. O. złoty łańcuszek, grożąc pozbawieniem życia i uszkodzenia ciała oraz używając przemocy wobec A. O. i H. O. przez popychanie ich, przewrócenie na ziemię, uderzanie rękoma, kopanie po ciele A. O. oraz skrępowanie im rąk, a nadto działając w sposób bezpośrednio zagrażający życiu, uderzając A. O. metalowym łodem po głowie, górnych częściach ciała i kopiąc go w kroczę, spowodował u A. O. utratę jądra prawego, co naruszyło czynności narządów ciała na okres powyżej 7 dni, oraz usiłował spowodować u niego ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci choroby realnie zagrażającej życiu, to jest złamanie kości skroniowej z powstaniem krwiaka nadoponowego lub też złamanie kości pokrywy czaszki, zabrał im w celu przywłaszczenia pieniądze w kwocie 80.000 zł i biżuterię o wartości 30.000 zł, o łącznej wartości 110.000 zł, przy czym zarzucanego mu czynu dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu kary w wymiarze ponad 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej za umyślne przestępstwo podobne, tj. popełnienia przestępstwa z art. 280 § 2 k.k. w zb. z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za to skazał go na podstawie wymienionych przepisów i wymierzył na podstawie art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. karę 5 (pięciu) lat pozbawienia wolności;

V. na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w miejsce orzeczonych wobec B. M. (1) jednostkowych kar pozbawienia wolności orzekł karę łączną w wymiarze 6 (sześciu) lat pozbawienia wolności;

VI. na podstawie at. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu B. M. (1) okres zatrzymania i tymczasowego aresztowania od dnia 10 maja 2013 r. do dnia 24 marca 2014 r.;

VII. oskarżonego S. P. uznał za winnego:

1. popełnienia przestępstwa opisanego w punkcie VIII aktu oskarżenia z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. z tym ustaleniem, że łączna wartość skradzionych w celu przywłaszczenia przedmiotów, biżuterii oraz pieniędzy wyniosła

444.394,66 zł (czterysta czterdzieści cztery tysiące trzysta dziewięćdziesiąt cztery złote sześćdziesiąt sześć groszy) i za to skazał go i wymierzył na podstawie art. 279 § 1 k.k. karę 1 (jednego) roku i 9 (dziewięciu) miesięcy pozbawienia wolności;

2. tego, że w dniu 14.05.2005 r. w B., gmina B., działając wspólnie i w porozumieniu z T. B. (1), B. M. (1) oraz inną ustaloną osobą, posługując się niebezpiecznym przedmiotem w postaci metalowego łomu, tzw. „łapką budowlaną” o długości 62 cm, grożąc pozbawieniem życia i uszkodzeniem ciała H. O. oraz używając przemocy wobec A. O. i jego żony H. poprzez popychanie ich, przewrócenie na ziemię i podłogę oraz skrępowanie rąk, zabrał w celu przywłaszczenia pieniądze w kwocie 80.000 zł i biżuterię o wartości 30.000 zł, przy czym zarzucanego mu czynu dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu kary w wymiarze 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej za umyślne przestępstwo podobne, tj. popełnienia przestępstwa z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za to skazał go i wymierzył na podstawie 280 § 2 k.k. karę 4 (czterech) lat pozbawienia wolności;

3. tego, że w nocy z 12 na 13.05.2012 r. w B., działając wspólnie i w porozumieniu z T. B. (1), B. M. (1) oraz inną ustaloną osobą, po uprzednim pokonaniu w nieustalony sposób zabezpieczeń pojazdu przed jego użyciem przez osobę nieuprawnioną zabrał w celu krótkotrwałego użycia samochód marki (...) nr rej. (...) o wartości 2500 złotych na szkodę P. C., tj. popełnienia przestępstwa z art. 289 § 2 k.k. i za to skazał go i wymierzył na podstawie art. 289 § 2 k.k. karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

VIII. na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 k.k. w miejsce orzeczonych wobec S. P. jednostkowych kar pozbawienia wolności orzekł karę łączną w wymiarze 4 (czterech) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

IX. oskarżonego H. P. (1) uznał za winnego popełnienia przestępstwa opisanego w punkcie XI aktu oskarżenia, określonego w art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. i za to skazał go i wymierzył na podstawie art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności, którą na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. oraz art. 70 § 1 pkt 1 k.k. warunkowo zawiesił na okres próby 3 (trzech) lat, przy czym na podstawie art. 33 § 2 k.k. orzekł grzywnę w wysokości 100 (sto) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 30 (trzydzieści) złotych;

X. na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem poprzez zapłatę solidarnie przez zapłatę solidarnie przez oskarżonych T. B. (1), B. M. (1) i S. P. kwoty 444.394,66 zł (czterysta czterdzieści cztery tysiące trzysta dziewięćdziesiąt cztery złote sześćdziesiąt sześć groszy) na rzecz pokrzywdzonych A. C. i G. C., oddalając wniosek w pozostałym zakresie;

XI. na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem poprzez zapłatę solidarnie przez oskarżonych T. B. (1), B. M. (1) i S. P. kwoty 110.000 zł (sto tysięcy złotych) na rzecz pokrzywdzonych H. O. i A. O., a ponadto na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł od oskarżonego B. M. (1) zadośćuczynienie za doznaną krzywdę w kwocie 50.000 zł (pięćdziesiąt tysięcy złotych) na rzecz pokrzywdzonego A. O.;

XII. na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem poprzez zapłatę przez oskarżonego T. B. (1) kwoty 43.300 zł (czterdzieści trzy tysiące trzysta złotych) na rzecz pokrzywdzonego T. K.;

XIII. na podstawie art. 44 § 2 k.k. orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa dowodów rzeczowych w postaci pokrywy telefonu komórkowego N. koloru jasnoniebieskiego, fragmentu telefonu komórkowego (...) nr IMEI (...) bez pokrywy tylnej oraz łomu metalowego, zapisanych pod numerem (...) księgi przechowywanych przedmiotów Sądu Okręgowego w Olsztynie;

XIV. na podstawie art. 230 § 2 k.p.k. zwrócił T. K. wewnętrzne wkładki zamka z napisem (...), oznaczone jako ślad nr 1 i 2, zapisane pod numerem (...) księgi przechowywanych przedmiotów Sądu Okręgowego w Olsztynie oraz zwrócił oskarżonemu S. P. but sportowy (...) koloru czarnego (lewy) oraz but sportowy (...) koloru czarnego (prawy);

XV. na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2009 r., Nr 146, poz. 1188 – tekst jedn. z późn. zm.) oraz § 14 ust. 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w

sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 461) zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokatów B. S., J. G. i K. R. kwoty po 840 zł (osiemset czterdzieści złotych), podwyższone o należną stawkę podatku VAT, tytułem wynagrodzenia za nieopłaconą pomoc prawną udzieloną z urzędu odpowiednio T. B. (1), B. M. (1) i S. P.;

XVI. na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił oskarżonych T. B. (1), B. M. i S. P. w częściach od nich przypadających od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych, zaś oskarżonego H. P. (1) na podstawie art. 627 k.p.k. obciążył kosztami postępowania w ¼ części oraz zasądził na podstawie art. 1, 2 ust. 1 pkt 4 i 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1976 o opłatach w sprawach karnych (tekst jednolity – Dz. U. z 1983 r., Nr 49, poz. 223 z późn. zm) opłatę w wysokości 900 zł.

Apelacje od tego wyroku wnieśli: obrońcy oskarżonych – T. B. (1), B. M. (1) i H. P. (1) oraz pełnomocnik oskarżycieli posiłkowych A. i H. O..

Obrońca z urzędu oskarżonego T. B. (1), na podstawie art. 425 § 1 - 3 kpk i art. 444 kpk, zaskarżyła wyrok w części dotyczącej pkt I.3 i XV orzeczenia.

Na podstawie art. 438 pkt 2 kpk, zarzuciła wyrokowi obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia, tj.:

a) art. 7 w zw. z art. 2 § 2 i art. 4 oraz art. 410 i art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. przez naruszenie zasad obiektywizmu i swobodnej oceny dowodów, polegające na dokonaniu przez Sąd Okręgowy dowolnej oceny dowodów z naruszeniem wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, poprzez:

-jednostronną analizę materiału dowodowego w postaci dania wiary zeznaniom pokrzywdzonej H. O., zmiennym niekonsekwentnym, na każdym etapie postępowania różnym, a w tej sytuacji mało przekonującym;

-dania wiary wyjaśnieniom oskarżonym B. M. (1) oraz S. P., w części, w której wyjaśnili oni co do podziału ról w spornym rozboju, mianowicie że oskarżony T. B. (1) w trakcie rozboju na małżeństwie O. w B. wszedł do wnętrza domu razem z oskarżonym B. M. (1), a nie jak wyjaśniał pozostał na zewnątrz z H. O. mimo, iż już na etapie postępowania przygotowawczego przyznał się do popełnienia zarzucanych mu czynów, wyjaśnił okoliczności popełnienia przestępstwa i ujawnił przed organami ścigania działając w warunkach art. 60 § 3 inne jeszcze przestępstwa popełnione wspólnie i w porozumieniu z B. M. (1), S. P. oraz inną ustaloną osobą, które umorzone zostały ze względu na niewykrycie sprawcy;

- nielogiczne uzasadnienie swojego stanowiska, niezgodnego przede wszystkim ze wszystkimi dowodami zebranymi w sprawie w zakresie uczestnictwa oskarżonego T. B. (1) w spornym rozboju;

-omówienie waloru wiarygodności wyjaśnieniom oskarżonego, które są jednoznaczne i konsekwentne od samego początku; sprzeczne z zasadami logicznego myślenia uzasadnienie poglądu, iż Sąd daje wiarę tylko tym wyjaśnieniom oskarżonego T. B. (1), a odnosząc się do podziału ról podczas napadu w B., które znajdują pokrycie w zeznaniach pokrzywdzonej, która z uwagi na swój stan emocjonalny w trakcie zdarzenia miała utrudnioną możliwość prawidłowej oceny rzeczywistości, co doprowadziło do wadliwej, całkowicie dowolnej i sprzecznej z zasadami doświadczenia życiowego oceny materiału dowodowego, a tym samym przekroczenia zasady swobodnej oceny dowodów, którą powinien kierować się Sąd orzekający oraz do przyjęcia, że oskarżony T. B. (1) nie pozostał z pokrzywdzoną na zewnątrz domu w ogrodzie, mimo że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwalał jednoznacznie na przyjęcie takiego stanowiska;

b) art. 5 § 2 k.p.k. poprzez niezastosowanie podstawowej zasady procesu karnego, polegającej na dokonaniu przez Sąd Okręgowy dowolnej oceny dowodów z naruszeniem wiedzy i doświadczenia życiowego przez jednostronną analizę materiału dowodowego, rozstrzygnięcie nie dających się usunąć wątpliwości na niekorzyść oskarżonego w sytuacji, kiedy jednoznaczne oraz konsekwentne jego wyjaśnienia pozostają w zasadniczej i przekonującej opozycji

do mało wiarygodnych i pewnych, wyjaśnień pozostałych oskarżonych B. M. (1) i S. P., którzy w postępowaniu przygotowawczym konsekwentnie nie przyznawali się do popełnienia zarzucanych im czynów, tym bardziej, że nie znajdują one do końca potwierdzenia nawet w wersji przebiegu zdarzenia opisanej przez A. O., będącego również pokrzywdzonym w niniejszej sprawie.

c) § 14 ust. 2 pkt 5, § 16 oraz § 2 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, poprzez błędne przyjęcie, że kwota 840 zł stanowi należną kwotę z tytułu nieopłaconej obrony wykonywanej z urzędu.

Wskazując na powyższe zarzuty, w oparciu o art. 437 § 1-2 k.p.k. obrońca oskarżonego T. B. (1) wniosła o uchYLENIE wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Obrońca z urzędu oskarżonego B. M. (1), na podstawie art. 425 § 1 i 2 kpk i art. 444 kpk, zaskarżyła wyrok w części dotyczącej czynów przypisanych oskarżonemu, orzeczonych wobec niego kar i środków karnych.

Na podstawie art. 438 pkt 2 i 3 kpk, zarzuciła wyrokowi:

I. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na treść orzeczenia, a polegający na:

- 1) uznaniu oskarżonego za winnego popełnienia czynów opisanych w pkt IV ppkt 1 i 2 zaskarżonego wyroku,
 - 2) uznaniu oskarżonego w ramach czynu opisanego w pkt IV ppkt 3 zaskarżonego wyroku za winnego tego, że działał w sposób bezpośrednio zagrażający życiu poprzez uderzenie A. O. metalowym łomem po głowie, górnych częściach ciała i kopanie go w krocze, spowodował u A. O. utratę jądra prawego, co naruszyło czynności narządu ciała na okres powyżej 7 dni, oraz usiłował spowodować u niego ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci choroby realnie zagrażającej życiu, to jest złamanie kości skroniowej z powstaniem krwiaka nadoponowego lub też złamanie kości pokrywy czaszki,
- mimo poważnych wątpliwości w tym względzie,

II. obrazę przepisów prawa procesowego, która miała wpływ na treść orzeczenia, a w szczególności:

- 1) art. 4, 5 § 2, 7 i 410 k.p.k. w zw. z art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. poprzez oparcie orzeczenia o winie oskarżonego tylko na dowodach obciążających i pominięcie dowodów korzystnych dla B. M. (1), bez należytego uzasadnienia takiego stanowiska,
- 2) art. 175 § 1 k.p.k. w zw. z art. 74 § 1 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k. poprzez uznanie korzystania przez oskarżonego z uprawnień procesowych za okoliczności mające wskazywać na jego winę,
- 3) art. 366 § 1 k.p.k. poprzez niewyjaśnienie wszystkich okoliczności mających znaczenie dla rozstrzygnięcia kwestii odpowiedzialności oskarżonego, w szczególności brak ustaleń w przedmiocie okoliczności, w jakich zawierał on związek małżeński.

Z ostrożności procesowej na wypadek nieuwzględnienia ww. zarzutów zarzuciła odnośnie czynu z pkt IV ppkt 1 wyroku błąd w ustaleniach faktycznych, który miał wpływ na treść orzeczenia, a polegający na ustaleniu, że łączna wartość skradzionych A. C. i G. C. przedmiotów, biżuterii i pieniędzy wynosiła 444.394,66 zł, pomimo poważnych wątpliwości w tym względzie.

Na podstawie art. 427 § 1 k.p.k. w zw. z art. 437 § 1 i 2 k.p.k. obrońca oskarżonego B. M. (1) wniosła o:

- uniewinnienie oskarżonego od przypisanych mu w pkt IV ppkt 1 i 2 wyroku czynów oraz zmianę zaskarżonego wyroku w pkt IV ppkt 3 poprzez zmianę opisu czynu przypisanego w tym punkcie oskarżonemu polegającą na wyeliminowaniu z tego opisu ustalenia, że B. M. (1) działał w sposób bezpośrednio zagrażający życiu poprzez uderzenie A. O. metalowym łomem po głowie, górnych częściach ciała i kopanie go w krocze i spowodował u niego utratę jądra prawego, co

naruszyło czynności narządu ciała na okres powyżej 7 dni oraz usiłował spowodować u niego ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci choroby realnie zagrażającej życiu, to jest złamanie kości skroniowej z powstaniem krwiaka nadoponowego lub też złamanie kości pokrywy czaszki oraz wyeliminowanie z kwalifikacji prawnej tego czynu art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

-zmianę wyroku w pkt XI poprzez oddalenie wobec B. M. (1) wniosku o zadośćuczynienie za krzywdę,

ewentualnie o:

-uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Olsztynie do ponownego rozpoznania.

Obrońca z urzędu oskarżonego H. P. (1), na podstawie art. 425 § 1 i 2 kpk i art. 444 kpk, zaskarżyła wyrok w części dotyczącej wyżej wymienionego w całości. Zarzuciła wyrokowi:

1. naruszenie prawa procesowego mianowicie art. 7 poprzez dokonanie dowolnej a zarazem jednostronnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego,
2. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, iż oskarżony H. P. (1) udzielił T. B. (1) informacji dotyczących położenia domu należącego do A. i H. O. oraz o ich sytuacji majątkowej,
3. naruszenie prawa procesowego mianowicie art. 633 k.p.k. poprzez obciążenie oskarżonego H. P. (1) kosztami postępowania w 1/4 części.

Mając powyższe na uwadze wniosła o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego H. P. (1) od zarzucanego mu czynu,
2. zasądzenia kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu ponieważ nie zostały zapłacone w całości ani w części,

ewentualnie wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Olsztynie do ponownego rozpoznania.

Pełnomocnik oskarżycieli posiłkowych H. i A. O., na podstawie art. 444 kpk i art. 425 § 1 i 2 kpk, zaskarżyła wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze na niekorzyść oskarżonych T. B. (1), B. M. (1) i S. P. oraz w części dotyczącej orzeczenia o karze i środka karnym na niekorzyść oskarżonego H. P. (1). Na podstawie art. 427 § 1 i 2 kpk oraz art. 438 pkt 1 i 4 kpk, zarzuciła wyrokowi:

I. Odnośnie oskarżonego T. B. (1), co do czynu III zaskarżonego wyroku:

1. Naruszenie prawa materialnego, które mogło mieć wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 115 § 2 k.k. zaniechanie dokonania oceny społecznej szkodliwości czynu, a w konsekwencji nieuwzględnienie przy dokonywaniu oceny stopnia szkodliwości społecznej czynu oskarżonego z art. 280 § 2 k.k. wszystkich okoliczności obciążających, a mieszczących się w § 2 art. 115 k.k., a mianowicie rodzaju i charakteru naruszonego dobra, rozmiaru wyrządzonej szkody, sposobu i okoliczności popełnionego czynu, jak również stopnia zawinienia oraz motywacji sprawcy,
2. rażąco niewspółmierność kary polegającą na wymierzeniu oskarżonemu kary 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności za czyn opisany w pkt III wyroku, a w konsekwencji orzeczonej kary łącznej, podczas gdy w świetle okoliczności sprawy, a w szczególności mając na uwadze przedmiot ochrony oraz wobec faktu, iż oskarżony dopuścił się przestępstwa o wysokim stopniu społecznej szkodliwości, w sposób zaplanowany i zorganizowany, przy uznaniu, że oskarżony działał z niskich pobudek, w celu uzyskania w łatwy sposób znacznej korzyści majątkowej, użył przemocy oraz groźby bezprawnej wobec pokrzywdzonych A. i H. O., a nadto biorąc pod uwagę uprzednią karalność oskarżonego i działanie w ramach recydywy, kara ta jest rażąco łagodna i nie spełnia swoich celów zarówno w stosunku do oskarżonego jak i w zakresie zasad prewencji generalnej i indywidualnej co przemawia za orzeczeniem kary surowszej,

II. Odnośnie oskarżonego B. M. (1), co do czynu VII zaskarżonego wyroku:

1. Naruszenie prawa materialnego, które mogło mieć wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 115 § 2 k.k. zaniechanie dokonania oceny społecznej szkodliwości czynu, a w konsekwencji nieuwzględnienie przy dokonywaniu oceny stopnia szkodliwości społecznej czynu oskarżonego z art. 280 § 2 k.k. wszystkich okoliczności obciążających, a mieszczących się w § 2 art. 115 k.k., a mianowicie rodzaju i charakteru naruszonego dobra, jak również rozmiaru wyrządzonej szkody oraz motywacji sprawcy i postaci zamiaru,
2. rażąco niewspółmierność kary polegającą na wymierzeniu oskarżonemu kary 5 lat pozbawienia wolności za czyn opisany w pkt VII wyroku, a w konsekwencji orzeczonej kary łącznej, podczas gdy w świetle okoliczności sprawy, a w szczególności mając na uwadze przedmiot ochrony oraz wobec faktu, iż oskarżony dopuścił się przestępstwa o wysokim stopniu społecznej szkodliwości, w sposób zaplanowany i zorganizowany, przy uznaniu, że oskarżony działał z niskich pobudek, w celu uzyskania w łatwy sposób znacznej korzyści majątkowej, użył przemocy oraz groźby bezprawnej wobec pokrzywdzonych A. i H. O. i wywołał poważne uszkodzenia ciała u pokrzywdzonego, a nadto biorąc pod uwagę uprzednią karalność oskarżonego i działanie w ramach recydywy, kara ta jest rażąco łagodna i nie spełnia swoich celów zarówno w stosunku do oskarżonego jak i w zakresie zasad prewencji generalnej i indywidualnej co przemawia za orzeczeniem kary surowszej,

III. Odnośnie oskarżonego S. P., co do czynu IX zaskarżonego wyroku:

1. Naruszenie prawa materialnego, które mogło mieć wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 115 § 2 k.k. zaniechanie dokonania oceny społecznej szkodliwości czynu, a w konsekwencji nieuwzględnienie przy dokonywaniu oceny stopnia szkodliwości społecznej czynu oskarżonego z art. 280 § 2 k.k. wszystkich okoliczności obciążających, a mieszczących się w § 2 art. 115 k.k., a mianowicie rodzaju i charakteru naruszonego dobra, jak również rozmiaru wyrządzonej szkody, sposobu i okoliczności popełnienia czynu oraz motywacji sprawcy i postaci zamiaru,
2. rażąco niewspółmierność kary polegającą na wymierzeniu oskarżonemu kary 4 lat pozbawienia wolności za czyn opisany w pkt IX wyroku, a w konsekwencji orzeczonej kary łącznej, podczas gdy w świetle okoliczności sprawy, a w szczególności mając na uwadze przedmiot ochrony oraz wobec faktu, iż oskarżony dopuścił się przestępstwa o wysokim stopniu społecznej szkodliwości, w sposób zaplanowany i zorganizowany, przy uznaniu, że oskarżony działał z niskich pobudek, w celu uzyskania w łatwy sposób znacznej korzyści majątkowej, użył przemocy oraz groźby bezprawnej wobec pokrzywdzonych A. i H. O., a nadto biorąc pod uwagę uprzednią karalność oskarżonego i działanie w ramach recydywy, kara ta jest rażąco łagodna i nie spełnia swoich celów zarówno w stosunku do oskarżonego jak i w zakresie zasad prewencji generalnej i indywidualnej co przemawia za orzeczeniem kary surowszej,

IV. Odnośnie oskarżonego H. P. (1), co do czynu XI zaskarżonego wyroku:

1. Naruszenie prawa materialnego, tj. art. 46 k.k. poprzez jego niezastosowanie i nie orzeczenie w stosunku do w/w oskarżonego obowiązku naprawienia wyrządzonej przestępstwem szkody w sytuacji uznania go za winnego popełnienia czynu z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k., podczas gdy wobec złożonego przez pokrzywdzonego wniosku o zastosowanie środka karnego w postaci obowiązku naprawienia szkody z art. 46 § 1 k.k. orzeczenie tego środka karnego wobec oskarżonego H. P. (1) było obligatoryjne,
2. Naruszenie prawa materialnego, które mogło mieć wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 115 § 2 k.k. zaniechanie dokonania oceny społecznej szkodliwości czynu, a w konsekwencji nieuwzględnienie przy dokonywaniu oceny stopnia szkodliwości społecznej czynu oskarżonego z art. 280 § 2 k.k. wszystkich okoliczności obciążających, a mieszczących się w § 2 art. 115 k.k., a mianowicie rodzaju i charakteru naruszonego dobra, jak również rozmiaru wyrządzonej szkody, sposobu i okoliczności popełnienia czynu oraz motywacji sprawcy i postaci zamiaru,
3. rażąco niewspółmierność kary polegającą na wymierzeniu oskarżonemu kary 1 roku i 6 miesięcy z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat za czyn opisany w pkt XI wyroku, podczas gdy w świetle okoliczności sprawy, a w szczególności mając na uwadze przedmiot ochrony oraz wobec faktu, iż oskarżony dopuścił

się przestępstwa o wysokim stopniu społecznej szkodliwości, wobec osób mu znanych, a nadto biorąc pod uwagę uprzednią karalność oskarżonego, kara ta jest rażąco łagodna i nie spełnia swoich celów zarówno w stosunku do oskarżonego jak i w zakresie zasad prewencji generalnej i indywidualnej co przemawia za orzeczeniem kary surowszej,

Na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego orzeczenia w zaskarżonej części poprzez zaostrenie orzeczonej wobec w/w oskarżonych kary pozbawienia wolności, w ten sposób by wobec:

- a) T. B. (1) orzec karę 5 lat pozbawienia wolności,
- b) B. M. (1) orzec karę 10 lat pozbawienia wolności,
- c) S. P. orzec karę 10 lat pozbawienia wolności,
- d) H. P. (1) orzec karę 3 lat pozbawienia wolności,

2. zmianę zaskarżonego wyroku w części dotyczącej orzeczenia o środkach karnych wobec oskarżonego H. P. (1) poprzez zobowiązanie go na podstawie art. 46 § 1 k.k. do naprawienia w całości szkody wyrządzonej przypisanym mu przestępstwem przez zapłatę solidarnie z pozostałymi współsprawcami na rzecz pokrzywdzonych H. O. oraz A. O. kwoty 110.000,00 zł,

ewentualnie

- 3. uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania,
- 4. uchylenie orzeczenia o karach łącznych.

Oskarżony H. P. (1) w piśmie z dnia 14 maja 2014 r. (k.2587-2588), zatytułowanym „apelacja”, przedstawił dodatkowo własną ocenę wyroku. Podniósł, że wyrok jest dotknięty błędem w ustaleniach faktycznych polegającym na przyjęciu, że dopuścił się zarzucanego przestępstwa ułatwienia pozostałym oskarżonym popełnienia zarzucanych im czynów z zamiarem ewentualnym, który to błąd był wynikiem naruszenia przepisów prawa procesowego polegającego na niewyjaśnieniu wszystkich okoliczności sprawy, czego dowodem jest brak uzasadnienia wyroku w części go dotyczącej odnośnie winy. rażąco niesprawiedliwy i bezpodstawny, dotknięty brakiem obiektywizmu – rażąco stronniczy.

Odpowiedź na apelacje obrońców oskarżonych – T. B. (1) i B. M. (1) złożył, pismem z dnia 4 lipca 2014 r., pełnomocnik oskarżycieli posiłkowych A. C. i G. C. (k. 2695 – 2702). Wniósł o nieuwzględnienie zarzutów podniesionych w w/w apelacjach i w konsekwencji o utrzymanie zaskarżonego orzeczenia w całości w mocy.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Z wywiedzionych środków odwoławczych zasługują na częściowe uwzględnienie apelacje: obrońcy B. M. (1) w zakresie czynu z art. 289 § 2 kk (pkt IV.2 części dyspozytywnej wyroku), obrońcy oskarżonego H. P. (1) w zakresie zarzutu obrazy art. 633 kpk poprzez obciążenie oskarżonego kosztami postępowania w 1/4 części, pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych H. i A. O. w zakresie zarzutu obrazy przepisu art. 46 § 1 kk poprzez nieorzeczenie wobec oskarżonego H. P. (1) obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem, jak również obrońcy oskarżonego T. B. (1) w zakresie zarzutu obrazy § 14 ust. 2 pkt 5, § 16 i § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

W pozostałym zakresie apelacje nie są trafne i nie mogły prowadzić do oczekiwanych przez skarżących rozstrzygnięć.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do podniesionych przez obrońców oskarżonych zarzutów obrazy przepisów prawa procesowego. Wobec faktu, że zasadniczym zarzutem tych apelacji jest naruszenie przez Sąd Okręgowy zespołu norm procesowych związanych z zasadą swobodnej oceny dowodów, nie byłoby uzasadnione odnoszenie się odrębnie

w stosunku do każdej z nich. Sąd Apelacyjny, w przedmiotowym zakresie, wykonał zatem obowiązek statuowany w art. 457 § 3 kpk w miarę możliwości sumarycznie, niezależnie od tego, przez którego z obrońców i w odniesieniu do którego z przypisanych przez Sąd Okręgowy czynów zarzut taki został podniesiony.

Analiza uzasadnienia zaskarżonego wyroku, w kontekście całokształtu materiału dowodowego ujawnionego w toku przewodu sądowego na rozprawie głównej, jednoznacznie przekonuje, że Sąd Okręgowy swoje ustalenia oparł na całokształcie prawidłowo przeprowadzonych, a następnie wszechstronnie i generalnie wnikliwie ocenionych dowodów, nie pomijając żadnej istotnej dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności. Rozwagał tak okoliczności niekorzystne, jak i korzystne dla oskarżonych. Respektował przy tym zarówno zasady prawidłowego rozumowania, jak i wskazania wiedzy oraz doświadczenia życiowego. Wskazał szczegółowo jakie fakty uznał za udowodnione, a jakie za nieudowodnione oraz na jakich w tej mierze oparł się dowodach i dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych. Dlatego też stanowisko Sądu meriti w zakresie odtworzenia okoliczności przypisanych oskarżonym czynów jest generalnie – praktycznie jedynie z niewielkimi zastrzeżeniami, wolne od sugerowanej przez obronę obrazy przepisów art. 7 kpk, art. 410 kpk oraz 424 § 1 pkt 1 kpk, a zatem jako – co do zasady – swobodne znajduje pełną ochronę prawa procesowego.

Należy przypomnieć, że zasada swobodnej oceny dowodów nie daje podstaw do apriorycznego preferowania lub dyskwalifikowania jednych dowodów na rzecz drugich, zarówno według klucza najkorzystniejszego dla oskarżonego, jak też przeciwnego kryterium. O wartości procesowej przesądza wyłącznie treść dowodu, tak w aspekcie jego wewnętrznej spójności, jak i w konfrontacji z treścią innych dowodów. Jednocześnie zasada swobodnej oceny dowodów nie wyklucza oparcia wyroku na dowodzie z obciążających wyjaśnień współsprawcy i przyznania wiarygodności jedynie części depozycji danego osobowego źródła dowodowego i dyskwalifikacji pozostałego zakresu jego wypowiedzi. Ponadto wypada podkreślić, że nawet jeśli dany proces jest w znacznej mierze oparty na dowodach, które pozornie zdają się niejednoznacznie interpretowalne albo ich właściwa interpretacja jest po prostu bardzo trudna, nie przekreśla to automatycznie możliwości przypisania winy danej osobie i skazania jej, pod warunkiem, że sąd oceni je w sposób swobodny w rozumieniu obowiązującej ustawy procesowej, wyprowadzając logiczne, znajdujące oparcie w wiedzy i wskazaniach doświadczenia życiowego wnioski, wobec których wyników alternatywne wersje zdarzenia należy odrzucić.

Sąd Okręgowy, co do zasady, sprostął tym wymogom i w takim kontekście dokonanie przez Sąd meriti oceny materiału dowodowego w sposób odmienny od oczekiwań skarżących nie może być utożsamiane z dowolnością orzeczenia. Zarzuty apelujących w przedmiotowym względzie mają zdecydowanie polemiczny charakter i nie mogły prowadzić do oczekiwanych przez nich rezultatów.

Sąd Apelacyjny, jak to już wyżej zaznaczono, podziela dokonaną przez Sąd Okręgowy ocenę dowodów i wobec tego nie będzie powtarzał argumentacji zawartej w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, w szczególności w zakresie przyjęcia za jedną z zasadniczych podstaw orzeczenia przeważającej części wyjaśnień oskarżonego T. B. (1). Ustosunkowując się natomiast do szczegółowych wywodów poszczególnych apelacji uważa za konieczne podkreślenie niżej wskazanych okoliczności.

W odniesieniu do zagadnienia ról poszczególnych oskarżonych w przestępstwie na szkodę H. i A. O. podnieść trzeba, że analiza kryminalistyczna bilingów połączeń telefonicznych z wytypowanych, jako telefony (aparaty telefoniczne lub numery telefonów) sprawców, w powiązaniu z okolicznościami wynikającymi z zeznań świadków A. O. i H. O. oraz oględzin oskarżonych na rozprawie, dawała pełne podstawy do wyprowadzenia wniosku, że sprawcą pobicia pokrzywdzonego A. O. był oskarżony B. M. (1), który również zerwał z szyi pokrzywdzonej łańcuszek z medalikiem oraz przeszukiwał wraz z T. B. (1) dom pokrzywdzonych. Trzeba przy tym podkreślić, że wbrew sugestiom obrońcy takiej roli B. M. (1) w przestępstwie, w kontekście zeznań H. O., żadną miarą nie wyklucza fakt, iż analiza kryminalistyczna nie potwierdziła, aby w czasie zdarzenia z numerów abonenckich, których użytkowanie zasadnie przypisano B. M. (1) wykonano połączenie na numery abonenckie, których użytkowanie trafnie przypisano S. P., choć bezsprzecznie przedmiotowa analiza wskazuje, że z jednego z numerów abonenckich B. M. (1) telefonowano na numer abonencki T. D.. Rzecz bowiem w tym, że zeznania pokrzywdzonej w zakresie wypowiedzi, iż została zaprowadzona do domu przez pilnującego ją napastnika na telefoniczne żądanie kolejnego ze sprawców, stanowią

jedynie domysły, nie zaś odtworzenie zaistniałych w rzeczywistości okoliczności, co jasno wynika z ich treści (k. 2088). Pokrzywdzona nie pamiętała nawet, czy słyszała dźwięk telefonu i w jaki sposób miał być dany „cynk”. A. O. zeznał zaś kategorycznie, że sprawca, który go pilnował wysłał drugiego, aby przyprowadził jego żonę (k.2093, 2095v). Nie bez znaczenia jest również fakt, że z wyjaśnień S. P. nie wynika, aby zaprowadził pokrzywdzoną do domu na wezwanie telefoniczne, przeciwnie wyjaśnił on, że wybiegł po niego jeden z pozostałych sprawców (k.2053, 2072v). Sąd Okręgowy nie dostrzegł wymowy rzeczonych okoliczności i jedynie w tym zakresie dokonano przezeń wnioskowania i wyprowadzonego ustalenia nie sposób było zaakceptować. Niemniej nie miało to żadnego wpływu na zasadność ustaleń Sądu I instancji w zakresie ról oskarżonych, gdyż dostateczne podstawy przypisania B. M. (1) pobicia pokrzywdzonego dają: wskazana przez Sąd Okręgowy część wyjaśnień T. B. (1), w powiązaniu z faktem, iż z materiału dowodowego wynika, że pokrzywdzonego pobił najwyższy z napastników, który podobnie jak najniższy z nich, tj. pilnujący pokrzywdzonej S. P., był jednocześnie szczupły, co odpowiada ustalonemu przez Sąd Okręgowy wyglądowi oskarżonego B. M. (1) (nie zaś T. B. (1), którego wzrost i postura odpowiadają opisowi trzeciego ze sprawców, który miał być średniego w porównaniu z pozostałymi wzrostu i jednocześnie krępej budowy), jak również okolicznością, iż to sprawca pobicia telefonował z garderoby, już po szarpaninie z pokrzywdzonym, a w krytycznym okresie wykonywano połączenia jedynie z numeru abonenckiego zasadnie powiązanego z osobą B. M. (1). Analiza wyjaśnień oskarżonych i zeznań pokrzywdzonych daje też podstawy do przyjęcia, iż pozostali dwaj oskarżeni widzieli zarówno fakt pobicia pokrzywdzonego przez B. M. (1), jak i uprzednią szarpaninę. Wymowne w tym względzie są wyjaśnienia nie tylko T. B. (1), ale i S. P., którzy wprawdzie opisywali zdarzenie manipulując w sposób rozbieżny pewnymi jego elementami, niemniej z ich wyjaśnień wynika zbieżnie, iż widzieli szarpaninę współsprawcy z pokrzywdzonym. S. P. stwierdził przy tym wprost, że po wejściu do domu zobaczył, iż szarpący się pokrzywdzonym napastnik prawie leży na podłodze (k. 2072v). Nie można też nie dostrzec, iż A. O. nie wykluczał, iż był bity przez dwóch napastników, którzy byli z nim w domu (k.2095). W tym stanie rzeczy okoliczność, iż T. B. (1) wyjaśnił, w jaki sposób pokrzywdzony atakował B. M. (1), również absolutnie nie podważa poczynionych przez Sąd Okręgowy ustaleń, co do ról poszczególnych oskarżonych w przestępstwie.

Jednocześnie należy podkreślić, iż brak jest jakichkolwiek podstaw, aby podzielić sugestie obrońcy oskarżonego T. B. (1), iż to ten oskarżony pilnował pokrzywdzonej, nie zaś S. P.. Pomijając bowiem omówioną już kwestię wzrostu i postury oskarżonych, z których S. P. jest najniższy i był w czasie czynu chudszy, niż w czasie postępowania (na co wskazał w czasie okazania zdjęć T. B. (1) – k. 493), co odpowiada wzrostowi i posturze napastnika, który pilnował pokrzywdzonej, trzeba też przypomnieć, że pokrzywdzona H. O. zeznała kategorycznie, że pilnujący ją sprawca miał na kombinezonie, w okolicy prawej piersi, napis (...). Tymczasem T. B. (1) zaprzeczył, aby miał na wierzchniej odzieży jakikolwiek napis (k. 474). Wypada też zauważyć, że pokrzywdzona nie potwierdziła sugestii oskarżonego T. B. (1), co do koloru oczu pilnującego ją napastnika.

W kontekście wywodów apelacji obrońcy oskarżonego H. P. (1), wypada zaakcentować, że oskarżony T. B. (1) (przesłuchiwany ostatni raz w postępowaniu przygotowawczym – k. 1646-1647), gdy ujawniono mu protokół z konfrontacji z H. P. (1), wskazał, że nie odnotowano w nim jego oświadczenia, iż podtrzymał w całości swoje wcześniejsze wyjaśnienia, z tym że z uwagi na upływ czasu mógł nie pamiętać szczegółów. Podtrzymał zarazem po raz kolejny swoje uprzednie wyjaśnienia, w tym twierdzenia, że to H. P. (1) opisując mu A. O. wspomniał o charakterystycznym sygnecie. Trzeba też mieć na uwadze, że T. B. (1) i H. P. (1) poznali się na długo przed czynem na szkodę małżonków O. i mieli ze sobą cały czas dobre relacje. W tych okolicznościach nie sposób jest przyjąć, aby oskarżony T. B. (1) miał jakikolwiek powód do bezpodstawnego obciążenia H. P. (1) pomocnictwem do przestępstwa na szkodę H. i A. O..

Dowolność stanowiska obrońcy H. P. (1) widać również jaskrawo na przykładzie zarzutu obrazy art. 366 § 1 kpk. Sąd Okręgowy analizował bowiem wyjaśnienia oskarżonego T. B. (1) w kontekście zeznań A. O., z których jasno wynika, że T. B. (1) nie miał możliwości nie tyle nawet zaobserwowania, że pokrzywdzony posiada charakterystyczny sygnet, ale samodzielnego powiązania pokrzywdzonego z określoną nieruchomością. Trzeba przy tym podnieść, że doświadczenie życiowe wskazuje, iż T. B. (1) nie miał żadnego interesu, aby afiszować się przed współsprawcami, skąd ma wiedzę na temat statusu majątkowego pokrzywdzonych, w tym informacji, iż A. O. nosi charakterystyczny sygnet.

Nie bez znaczenia jest również fakt, że oskarżeni B. M. (1) i S. P., wobec postawy procesowej oskarżonego T. B. (1), bezsprzecznie dążyli do umniejszenia własnej odpowiedzialności, mieli zatem interes w przedstawianiu przebiegu i okoliczności czynu na szkodę małżonków O. niezgodnie z faktami, w tym w sposób mający na celu zdyskredytowanie wyjaśnień T. B. (1).

Nie inaczej jest w wypadku zarzutu obrazy art. 366 § 1 kpk, wywiedzionego przez obrońcę B. M. (1), w związku z czynem na szkodę A. C. i G. C.. Wystarczy bowiem przypomnieć, że Sąd Okręgowy przeprowadził postępowanie dowodowe w zakresie okoliczności dotyczących zawarcia przez oskarżonego B. M. (1) związku małżeńskiego i dokonał rzetelnej analizy wszystkich istotnych okoliczności w przedmiotowym zakresie, dochodząc do słusznego wniosku, że okoliczność, iż oskarżony w dniu czynu na szkodę A. C. i G. C. zawarł związek małżeński, nie wyklucza jego sprawstwa w zakresie wspomnianego przestępstwa. Podnieść przy tym należy, że przedstawiony w apelacji wywód, iż oskarżony B. M. (1) nie mógł popełnić zarzucanego mu przestępstwa, gdyż takie zachowanie wiązałoby się z ryzykiem zatrzymania, a to godziło w dobro rodziny oskarżonego, w tym w związku z zaplanowanym ślubem, jest zwyczajnie dowolne, jako sprzeczne z zasadami prawidłowego rozumowania oraz wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego, choćby w kontekście faktu, że omawiane zdarzenia miały miejsce w czasie, gdy oskarżony nie powrócił do zakładu karnego z przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności.

Nie ma też żadnych podstaw do zakwestionowania dokonanej przez Sąd Okręgowy oceny dowodów w zakresie wartości rzeczy skradzionych pokrzywdzonym A. C. i G. C.. Zeznania pokrzywdzonych nie zawierają tego rodzaju sprzeczności i nie są ze sobą rozbieżne w sposób, który pozwałaby na zdyskwalifikowanie ich wartości, tym bardziej, iż w znacznym zakresie zostały wsparte dowodami z dokumentów. Sąd Okręgowy należycie wykonał obowiązek wyjaśnienia rzeczonych okoliczności i poddał je wnikliwej analizie, na podstawie której wysnuł jak najbardziej uzasadnione wnioski.

Odnosząc się natomiast do podniesionego przez obrońcę oskarżonego B. M. (1) zarzutu obrazy przez Sąd Okręgowy przepisów art. 175 § 1 kpk w zw. z art. 74 § 1 kpk w zw. z art. 6 kpk stwierdzić trzeba, że sam fakt skorzystania przez oskarżonego z przysługujących mu uprawnień procesowych, inaczej niż w wypadku określonej treści wyjaśnień i oświadczeń, nie może z oczywistych względów powodować dla niego żadnych negatywnych następstw. Sąd Okręgowy nieuprawnienie zatem, wykraczając poza dopuszczalne procesowo wnioskowania, uznał aktywność procesową oskarżonego B. M. (1) za jedną z podstaw do przyjęcia, że pełnił on wiodącą rolę w popełnieniu czynu na szkodę H. i A. O.. Podkreślić jednak trzeba, że naruszenie to nie miało wpływu na treść orzeczenia, gdyż rzeczone wnioskowanie nie stanowiło koniecznego warunku przypisania oskarżonemu w/w czynu. Odrzucenie tego wnioskowania nie mogło skutkować niemożnością skazania oskarżonego, gdyż rzeczywistą podstawą takiej treści rozstrzygnięcia w omawianym zakresie były przede wszystkim dowody z wyjaśnień współoskarżonego, zeznań pokrzywdzonych i analiz kryminalistycznych połączeń telefonicznych oraz oględzin oskarżonych na rozprawie, na co już wyżej wskazywano.

Na koniec tej części rozważań, odnosząc się do zarzutów podniesionych przez obrońców oskarżonych T. B. (1) i B. M. (1), iż zaskarżone orzeczenie zapadło z obrazą przepisu art. 5 § 2 kpk, stwierdzić należy, że obrońcy oskarżonych w istocie rzeczy doszukują się naruszenia w/w przepisu w wyniku przyjęcia przez Sąd Okręgowy, niekorzystnej dla oskarżonych wersji wydarzeń i starają się – na tle przeprowadzonych dowodów, które z pewnością nie mają jednolitej treści – kreować niedające się usunąć wątpliwości, żądając rozstrzygnięcia ich na korzyść oskarżonych. Przedmiotowego stanowiska skarżących nie sposób jednak podzielić. Po pierwsze dlatego, że zarzut obrazy art. 5 § 2 kpk nie może być podnoszony jednocześnie z zarzutem naruszenia art. 7 kpk, gdyż dotyczy wtórnej do ustaleń faktycznych płaszczyzny procedowania – niedające się usunąć wątpliwości mogą powstać jedynie wówczas, gdy sąd orzekający, po wyczerpaniu wszystkich możliwości dowodowych, oceni materiał dowodowy zgodnie ze standardami wyznaczonymi przez zasadę swobodnej oceny dowodów, a zatem przepisy art. 5 § 2 kpk i art. 7 kpk mają charakter rozłączny (patrz postanowienia Sądu Najwyższego - z dnia 10.10.2013 r., LEX nr 1400594 oraz z dnia 06.02.2013 r., V KK 270/12 LEX nr 1293868). Podniesienie zarzutu obrazy art. 7 kpk wyklucza zatem możliwość skutecznego wysunięcia zarzutu obrazy art. 5 § 2 kpk. Po drugie, choć wobec wyżej sformułowanej uwagi już wyłącznie dla porządku, przypomnieć należy, że „każdą niejasność w dziedzinie ustaleń faktycznych (m.in. w przypadku kilku wersji wydarzeń) należy w pierwszym rzędzie zredukować wszechstronną inicjatywą dowodową, a następnie wnikliwą analizą całokształtu materiału dowodowego

zebranego w sprawie. Jeżeli zatem z materiału dowodowego wynikają różne wersje przebiegu zdarzenia objętego aktem oskarżenia, to nie jest to jeszcze jednoznaczne z zaistnieniem niedających się usunąć wątpliwości w rozumieniu art. 5 § 2 k.p.k.”(patrz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12.12.2013 r., III KK 420/13). Taka zaś sytuacja miała miejsce w niniejszej sprawie – Sąd Okręgowy nie miał podstaw, aby powziąć wątpliwości, o których mowa w w/w przepisie, zachodziła bowiem sytuacja, gdy ustalenia faktyczne zależały od oceny w znacznym zakresie konkurujących ze sobą dowodów, z którego to zadania Sąd I instancji, co już wyżej wykazano wywiązał się generalnie należycie nie naruszając zasady swobodnej oceny dowodów, a zatem wybranej w ten sposób wersji wydarzeń, choć niekorzystna dla oskarżonych nie sposób jest – co do zasady – skutecznie zakwestionować. W tym stanie rzeczy to, że apelujący cały czas kwestionują poczynione przez Sąd meriti ustalenia faktyczne, absolutnie nie oznacza wystąpienia przesłanek, o jakich mowa w art. 5 § 2 kpk (por. również postanowienia Sądu Najwyższego - z dnia 09.07.2014 r., II KK 134/14, LEX nr 1488899; z dnia 09.07.2014 r., II KK 157/14, Prok.i Pr.-wkl. 2014/10/13... oraz wyrok SA w Krakowie z dnia 13.11.2013 r., II AKa 118/13, LEX nr 1409140; wyrok SA w Katowicach z dnia 06.12.2012 r., II AKa 471/12, LEX nr 1246651).

Podnieść na koniec wypada, że wobec uznania przez Sąd Apelacyjny za niezasadne wyżej omówionych zarzutów, siłą rzeczy bezprzedmiotowe stały się wysuwane przez obronę zarzuty obrazy art. 2 § 2 kpk i art. 4 kpk, gdyż nie mogą one stanowić, w oderwaniu od zarzutu naruszenia szczegółowych norm procesowych, samodzielnych podstaw apelacji (patrz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 05.10.2010 r., III KK 370/09, OSNwSK 2010/1/1878; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17.04.2007 r., V KK 79/07, LEX nr 280729).

W opisanych okolicznościach, zaskarżone orzeczenie nie jest dotknięte błędami w ustaleniach faktycznych, które mogłyby je zdyskwalifikować, a które to błędy – jak należy wnosić z treści wywiedzionych apelacji – miałyby być w ocenie obrońców pochodną podniesionych uchybień procesowych.

Uwaga ta dotyczy również ustaleń faktycznych, które stały się podstawą przypisania oskarżonemu B. M. (1) czynu z art. 289 § 2 kk. Wyrok w przedmiotowym zakresie jest wadliwy z innej, niż błąd w ustaleniach faktycznych, przyczyny. Sąd Okręgowy dopuścił się bowiem w rzeczonym zakresie obrazy prawa materialnego uznając, że zachowanie B. M. (1), które prawidłowo odtworzył, wyczerpuje znamiona współsprawstwa w kwalifikowanym zaborze w celu krótkotrwałego użycia cudzego pojazdu mechanicznego. Przypomnieć trzeba, że zgodnie z treścią art. 18 § 1 kk odpowiada za sprawstwo także ten, kto wykonuje czyn zabroniony wspólnie i w porozumieniu z inną osobą. Współsprawstwo wymaga zatem nie tylko porozumienia, ale i wspólnego wykonania czynu. Judykatura i doktryna jest przy tym zgodna, że wspólne wykonanie czynu nie musi polegać na osobistej realizacji przez współsprawcę całości albo części znamienia czasownikowego (czynności wykonawczej) określonego typu czynu zabronionego, niemniej jednak jego warunkiem konstytutywnym jest podjęcie przez daną osobę takiego zachowania, które warunkuje realizację znamion czynu zabronionego przez innego współsprawcę, tj. stanowi istotny wkład w popełnienie przestępstwa, a zatem bez którego czyn w ogóle nie byłby popełniony lub zostałby popełniony w inny sposób. W realiach niniejszej sprawy poczynione przez Sąd Okręgowy ustalenia faktyczne nie dają żadnych podstaw do przyjęcia, aby B. M. (1) wniósł istotny wkład w popełnienie przestępstwa na szkodę P. C., gdyż jego zachowanie było ambiwalentne dla powodzenia tego przestępczego przedsięwzięcia, zaś okoliczność, iż wiedział, że przedmiotowy czyn będzie miał miejsce i akceptacja tego faktu – w świetle wyżej przywołanej definicji współsprawstwa – absolutnie nie mogą być utożsamiane z współdziałaniem w jego popełnieniu (por.: wyrok SA w Krakowie z dnia 7.11.2013 r., II AKa 210/13, LEX nr 1400321, KZS 2013/12/35, II AKa 151/13; wyrok SA w Gdańsku z dnia 04.07.2013 r., POSAG 2013/4/190-192...; wyrok SA w Warszawie z dnia 07.07.2013r., II AKa 198/13, LEX nr 1342401; wyrok SA w Białymstoku z dnia 26.06.2013 r., II AKa 113/13, LEX nr 1362653; wyrok SA w Łodzi z dnia 20.06.2013 r., II AKa 9/13, LEX nr 1342278). W tym stanie rzeczy, koniecznym było uniewinnienie oskarżonego B. M. (1) od popełnienia czynu z art. 289 § 2 kk przypisanego mu w pkt IV.2 części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku i dlatego też Sąd Apelacyjny zmienił w taki sposób wyrok w przedmiotowym zakresie, obciążając – zgodnie z treścią art. 632 pkt 2 kpk - kosztami procesu w tej części Skarb Państwa.

Wyrok wymagał korekty także w zakresie wartości przedmiotów przestępstwa popełnionego na szkodę A. C. i G. C. (kolejno punkty I, II i VIII części wstępnej wyroku oraz I, IV i VII części dyspozytywnej wyroku), gdyż po pierwsze Sąd Okręgowy niezasadnie przyjął, że na wartość cudzej rzeczy ruchomej, jaką bezsprzecznie stanowiły skradzione

pokrzywdzonym klucze do samochodu m-rki (...), składały się również koszty usług i części związanych z wymianą autoalarmu i klucza (2.741,55 zł + 1.364,89 zł łącznie 4106,44 zł), a następnie wliczył je do ogólnej wartości przedmiotu przestępstwa kradzieży z włamaniem, którą ustalił w ten sposób na 444.394,66 zł, podczas gdy w rzeczywistości wynosiła ona co najmniej 440.288,22 zł. Po drugie zaś Sąd I instancji pomimo poczynienia, w zakresie wartości poszczególnych przedmiotów i ich zbiorów, ustaleń odbiegających od tych, które leżały u podstaw aktu oskarżenia, a uzewnętrzniionych w opisie czynu zarzucanego oskarżonym: T. B. (1), B. M. (1), S. P. (kolejno pkt I, pkt II i pkt VIII części wstępnej wyroku) nie dokonał pełnej korekty opisu czynu przypisanego oskarżonym (kolejno pkt I.1, pkt IV.1 i pkt VII.1 części dyspozytywnej wyroku), gdyż nie skorygował wartości złotej biżuterii, zegarków oraz smyczy. Wartość tych przedmiotów oskarżyciel publiczny określił w stawianych oskarżonym zarzutach, kolejno na: ok. 350.000 zł, 25.000 zł i ok. 300 zł, podczas gdy Sąd Okręgowy zasadnie ustalił ją na: 300.000 zł, 21.204,32 zł i 350 zł. Zauważyć przy tym należy, iż Sąd Apelacyjny korygując zaskarżony wyrok w omawianym zakresie, nie zmienił jednak wartości smyczy, gdyż nie było to możliwe z przyczyn procesowych, wobec faktu, iż stanowiłoby działanie na niekorzyść oskarżonych.

Przechodząc do orzeczenia o karze i środkach karnych, stwierdzić trzeba w pierwszej kolejności w odniesieniu do oskarżonego B. M. (1), iż wobec uniewinnienia go przez Sąd Apelacyjny od popełnienia czynu przypisanego w pkt IV.2 części dyspozytywnej wyroku, koniecznym było uchylenie wobec wyżej wymienionego orzeczenia o karze łącznej i orzeczenie jej na nowo za zbiegające się przestępstwa przypisane oskarżonemu w pkt IV.1 i 3 zaskarżonego wyroku. Sąd Apelacyjny orzekł karę łączną wobec B. M. (1) w wysokości 5 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności, stosując zasadę asperacji, gdyż związek podmiotowo-przedmiotowy zbiegających się przestępstw nie jest aż tak ścisły, aby upodabniał je do jednego przestępstwa, jak w przypadku pomijalnego zbiegu przestępstw lub ciągu przestępstw, gdy nie potrzeba podwyższać progu represji karnej, wynikającego z najwyższej z wymierzonych kar jednostkowych. Sąd Apelacyjny nie znalazł zarazem podstaw do zmiany wysokości kar jednostkowych orzeczonych wobec B. M. (1) przez Sąd Okręgowy za czyny przypisane oskarżonemu w pkt IV.1 i 3 części dyspozytywnej wyroku.

Odnosząc się w tym miejscu do apelacji pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych H. i A. O., stwierdzić należy, iż podniesione w niej zarzuty obraży prawa materialnego, tj. przepisu art. 115 § 2 kk i rażącej niewspółmierności kary są w odniesieniu do wszystkich oskarżonych nietrafne i nie zasługiwały na uwzględnienie. Należy podkreślić, że analizując treść uzasadnienia zaskarżonego wyroku – zważywszy na to, jak szczegółowo Sąd Okręgowy przedstawił ustalenia faktyczne, które legły u podstaw przypisania oskarżonym przestępstwa na szkodę H. i A. O. oraz mając na względzie treść obszernych wywodów w zakresie oceny poszczególnych dowodów i uzasadnienia podstaw prawnych skazania, nie sposób zasadnie przyjąć, aby Sąd meriti, pominał w rzeczywistości, dokonując oceny społecznej szkodliwości czynu każdego z oskarżonych, wskazane przez apelującego elementy, niezależnie od faktu, iż część motywacyjna orzeczenia o karze jawi się jako mocno syntetyczna. Zarazem, zestawiając wysokość kar z prawnie relewantnymi dla ich ukształtowania elementami oraz mając na względzie granice ustawowego zagrożenia za przypisane poszczególnym z oskarżonych przestępstwo, uznać należy, że zostały one orzeczone z uwzględnieniem zasad i dyrektyw wymiaru kary oraz okoliczności mających, w świetle przepisu art. 53 § 2 kk, wpływ na ten wymiar. W tym stanie rzeczy nie mogą być w żaden sposób uznane za rażąco niewspółmierne w rozumieniu art. 438 pkt 4 kpk i brak jest podstaw do ich społecznie akceptowalnego zaostżenia. Przypomnieć przy tym wypada, że zmiana wysokości orzeczonej kary może w postępowaniu odwoławczym nastąpić jedynie wówczas, gdy kara ta jest „rażąco niewspółmierna”, co wyraźnie zawęża możliwość zmiany wyroku w oparciu o omawianą podstawę odwoławczą, gdyż określenie „rażąca” należy odczytywać dosłownie i jednoznacznie jako cechę kary, która istotnie przez swą niewspółmierność razi. W powyższym kontekście nie sposób nie zauważyć, że skoro w odniesieniu do oskarżonego T. B. (1) nie zakwestionowano nadzwyczajnego złagodzenia kary, choć zastosowanie tej instytucji w jego wypadku nie jest z różnych względów wcale oczywiste, to nie sposób uznać za zasadne żądania jej zaostżenia w sytuacji, gdy została orzeczona w wysokości 2 lat i 6 miesięcy, tj. jedynie o 6 miesięcy poniżej górnej granicy wymiaru nadzwyczajnie złagodzonej kary za czyn z art. 280 § 2 kk. Jednocześnie, także w aspekcie wewnętrznej sprawiedliwości wyroku oraz mając na względzie rzeczywiste role w przestępstwie S. P. i B. M. (1) oraz formę zjawiskową działania H. P. (1), nie można przychylić się do tezy, że wymierzone im kary – odpowiednio 4 lat pozbawienia wolności, 5 lat pozbawienia wolności oraz 1 roku i 6 miesięcy z warunkowym zawieszeniem okres próby 3 lat, są aż rażąco łagodne.

W kwestii środków karnych stwierdzić natomiast w pierwszej kolejności trzeba, iż wobec wyżej omówionej korekty wyroku w zakresie wartości przedmiotów przestępstwa popełnionego na szkodę A. C. i G. C., Sąd Apelacyjny był zmuszony do zmniejszenia wysokości obowiązku naprawienia szkody orzeczonego solidarnie wobec oskarżonych – T. B. (1), B. M. (1) i S. P., w pkt X części dyspozytywnej wyroku do kwoty 440.288,22 zł, gdyż Sąd Okręgowy z obrazą art. 46 § 1 kk orzekł go w wysokości 444.394,66 zł, wliczając niezasadnie do wartości szkody, jak wyżej wskazano, również koszty usług i części związanych z wymianą autoalarmu i klucza, podczas gdy szkoda w rozumieniu w/w przepisu, do której naprawienia należało zobowiązać oskarżonych, to szkoda wynikła wyłącznie bezpośrednio z przestępstwa, która nie obejmuje tych składników i elementów szkody, które wynikły z następstw czynu (patrz między innymi wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4.02.2002 r., II KKN 385/01, LEX nr 53028).

Ponadto jasnym jest, że nie myli się pełnomocnik oskarżycieli posiłkowych H. i A. O., iż w odniesieniu do H. P. (1) zaskarżony wyrok zapadł z obrazą art. 46 § 1 kk, z uwagi na nieorzeczenie obowiązku naprawienia pokrzywdzonym szkody wyrządzonej przestępstwem. Wskazać należy, że pokrzywdzona H. O. złożyła na rozprawie w dniu 29.01.2014 r. wniosek o naprawienie szkody w wysokości 110.000 zł (k. 2092), orzeczenie tego obowiązku było zatem obligatoryjne wobec każdej z osób ponoszących odpowiedzialność karną za popełnienie przestępstwa niezależnie od rodzaju zjawiskowej formy jego popełnienia, tj. zarówno wobec współsprawców, jak też w stosunku do osoby, której przypisano niesprawczą formę popełnienia przestępstwa, tj. pomocnictwo, gdyż ustawa nie zna w tym względzie podmiotowego ograniczenia wyłącznie do bezpośrednich sprawców szkody i za szkodę odpowiedzialny jest również ten, kto inną osobę do wyrządzenia szkody nakłonił albo był jej pomocny (patrz wyroki SA we Wrocławiu - z dnia 6.11.2014 r., II AKa 316/03, OSA 2004/1/1... oraz z dnia 16.10.2013 r., II AKa 312/13, LEX nr 1392147). Należy przy tym jednak zauważyć, że „orzeczenie omawianego środka karnego w postaci solidarnego obowiązku naprawienia szkody i, w konsekwencji, naprawienie szkody w całości przez jednego ze współsprawców, nie jest równoznaczne ze zwolnieniem pozostałych współsprawców od odpowiedzialności majątkowej za spowodowaną przestępstwem szkodę. Odpowiedzialność w tym zakresie reguluje art. 441 § 2 k.c., stanowiąc, że <(…) ten, kto szkodę naprawił, może żądać od pozostałych zwrotu odpowiedniej części zależnie od okoliczności, a zwłaszcza od winy danej osoby oraz od stopnia, w jakim przyczyniła się do powstania szkody>.”(patrz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 13.12. 2000 r., I KZP 40/00, OSNKW 2001, nr 1-2, poz. 2). Z opisanych przyczyn, Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok w tej części i na podstawie art. 46 § 1 kk orzekł wobec oskarżonego H. P. (1) obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem poprzez zapłatę solidarnie z pozostałymi oskarżonymi kwoty 110.000 zł na rzecz pokrzywdzonych H. O. i A. O..

Natomiast wywody obrońcy oskarżonego B. M. (1) dotyczące orzeczenia wobec tego oskarżonego obowiązku naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonych A. C. i G. C. uznać należało za całkowicie chybione. Kwestia ustalenia wartości skradzionych przedmiotów, które wchodziły w skład majątku odrębnego A. C., jest bowiem dla sytuacji prawnej oskarżonego w płaszczyźnie obowiązku, o którym mowa w art. 46 § 1 kk, bez znaczenia, gdyż w istocie rzeczy nie podważa zaskarżonego orzeczenia ani co do zasady ani też co do zakresu nałożonego obowiązku, gdyż efektywna szkoda, której doznali łącznie obydwój małżonkowie została przez Sąd Okręgowy prawidłowo ustalona. Ewentualny podział kwoty, którą pokrzywdzeni uzyskają w wyniku wykonania przez oskarżonego wspomnianego obowiązku leży wyłącznie w zakresie ich wzajemnych rozliczeń, które pozostają bez jakiegokolwiek wpływu na samą zasadność omawianego rozstrzygnięcia.

W okolicznościach ustalonych przez Sąd Okręgowy co do czynu przypisanego B. M. (1) w pkt. IV.3 części dyspozytywnej wyroku, których co do zasady – jak wyżej wykazano – nie sposób było, wbrew zapatrywaniom obrony, zakwestionować, nie było też podstaw do zmiany wyroku w zakresie orzeczenia od w/w oskarżonego na rzecz pokrzywdzonego A. O. zadośćuczynienia w kwocie 50.000 zł. za doznaną krzywdę. Rozstrzygnięcie to jest z oczywistych względów trafne, a wysokość zadośćuczynienia nie została ustalona w sposób dowolny i stanowi odpowiednią rekompensatę za krzywdę, której doznał pokrzywdzony.

Orzeczenie o środkach karnych nie budzi też żadnych zastrzeżeń w pozostałym zakresie podmiotowym i przedmiotowym.

Przechodząc do rozstrzygnięć w zakresie kosztów postępowania, podnieść należy, iż w tym zakresie na uwzględnienie zasługiwała apelacja obrońcy oskarżonego H. P. (1). Zważyć bowiem trzeba, że w realiach niniejszego procesu obciążenie oskarżonego H. P. (1) przez Sąd Okręgowy kosztami postępowania aż w 1/4 ich części było, w świetle treści przepisu art. 633 kpk, ewidentnie niewłaściwe, gdyż nie uwzględniało zasady, iż koszty procesu przypadające od kilku oskarżonych sąd zasądza od każdego z nich według zasad słuszności, mając w szczególności na względzie koszty związane ze sprawą każdego z nich, te zaś w odniesieniu do H. P. (1) są, z oczywistych względów, mniejsze niż w wypadku pozostałych oskarżonych. W tym stanie rzeczy, Sąd Apelacyjny był zobligowany do zmiany zaskarżonego wyroku w przedmiotowym zakresie poprzez obciążenie oskarżonego H. P. (1) kosztami postępowania wyłącznie w części na niego przypadającej.

Sąd Apelacyjny podzielił także stanowisko obrońcy oskarżonego T. B. (1) w zakresie zarzutu dotyczącego zasądzonej od Skarbu Państwa na jego rzecz opłaty za nieopłaconą pomoc prawną udzieloną oskarżonemu z urzędu przed Sądem I instancji, gdyż Sąd Okręgowy określił jej wysokość niezgodnie z treścią przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2013.461 j.t.). Przypomnieć należy, że przedmiotowa sprawa była objęta śledztwem, na którego już etapie wyznaczono oskarżonemu obrońcę, a rozprawa przed Sądem Okręgowym trwała 5 dni. Zgodnie z treścią § 14 ust. 1 pkt 2 w/w rozporządzenia stawka minimalna za obronę w postępowaniu przygotowawczym wynosi zatem 300 zł., natomiast stawka minimalna za obronę przed Sądem Okręgowym jako pierwszą instancją, zgodnie z § 14 ust. 2 pkt 5 rozporządzenia – 600 zł i wobec dodatkowych 4 dni rozprawy ulega, zgodnie z § 16 rozporządzenia, podwyższeniu za każdy następny dzień o 20%, tj. łącznie do 1.080 zł. Za całe postępowanie przysługuje zatem obrońcy oskarżonego opłata w kwocie 1.380 zł (300 + 1.080) powiększonej o wysokość należnego podatku VAT (317,40 zł), tj. łącznie w kwocie 1.697,40 zł. Z tych przyczyn, Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok także w tym zakresie i zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata B. S. kwotę 1.697,40 zł, w tym 317,40 zł należnego podatku VAT, za nieopłaconą obronę z urzędu oskarżonego T. B. (1) przed sądem I instancji.

Z tych wszystkich względów, Sąd Apelacyjny zmienił wyrok we wskazanym wyżej zakresie, utrzymując go w pozostałej części w mocy.

Wobec oskarżonych zachodziły wskazane w art. 624 § 1 kpk podstawy do zwolnienia ich od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, w tym oskarżonego B. M. (1), z uwagi na obniżenie kary zasadniczej przez Sąd Apelacyjny, od opłaty za obie instancje. Natomiast o wynagrodzeniu obrońców z urzędu orzeczono na podstawie § 14 ust. 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.).

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny orzekł jak w wyroku.

P.